

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ПРАВОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРАВОСУДДЯ

В И С Н О В О К

**щодо проектів законів
про внесення змін до Господарського процесуального кодексу
України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу
адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів
(реєстр. № 6232 від 23 березня 2017 року,
реєстр. № 6232-1 від 10 квітня 2017 року)**

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя за дорученням Голови Верховної Ради України від 14 квітня 2017 року розглянув на своєму засіданні 07 червня 2016 року (протокол №60) проекти законів про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів (реєстр. № 6232 від 23 березня 2017 року), поданий Президентом України як невідкладний, та (реєстр. № 6232-1 від 10 квітня 2017 року), поданий народним депутатом України Шкрум А.І.

Згідно з пояснювальними записками до законопроектів їх метою є нормативне врегулювання процесуальних механізмів, які мають забезпечити ефективний, справедливий, неупереджений та своєчасний захист прав і свобод особи в суді.

Зокрема завданням господарського, цивільного та адміністративного судочинства є справедливе, неупереджене та своєчасне вирішення судом спорів та розгляд інших справ, віднесених до відповідної юрисдикції, з метою ефективного захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, держави.

Для досягнення цієї мети законопроектами пропонується викласти в новій редакції Господарський, Цивільний процесуальні кодекси України, Кодекс адміністративного судочинства України, внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України та більш ніж 25 інших законодавчих актів.

Аналіз законопроектів дає підстави вважати, що відмінності між ними полягають у правовому врегулюванні міжнародного комерційного арбітражу, автоматичного арешту коштів, інтернет-оповіщення учасників судового процесу, питань дипломатичної служби, соціального захисту військовослужбовців, членів їхніх сімей та осіб, захоплених в заручники.

Розглядаючи законопроекти, Комітет з питань правової політики та правосуддя виходить з такого.

Відповідно до статті 6 Основного Закону України державна влада в Україні здійснюється на засадах її поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

Органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України.

Відповідно до пункту 14 частини першої статті 92 Конституції України судочинство визначається виключно законами України. Згідно пункту 3 частини першої статті 85 Основного Закону України прийняття законів відноситься до виключної компетенції Верховної Ради України.

Комітет зазначає, що протягом 2015 – 2016 років Верховною Радою України прийняті законодавчі інституційні зміни, спрямовані на забезпечення здійснення правосуддя професійними та незалежними суддями, зокрема оновлення суддівського корпусу, формування нового Верховного Суду тощо (закони України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», «Про забезпечення права на справедливий суд», «Про судоустрій та статус суддів», «Про Вищу раду правосуддя»).

Разом з тим, для подальшого реформування судової системи необхідно вдосконалити процесуальне законодавство з метою викорінення раніше сформованих негативних практик неналежного розгляду судових справ. Зокрема, йдеться про формальне ставлення суддів до дотримання конституційних та встановлених законом принципів судочинства, в тому числі змагальності сторін; недостатній рівень єдності та послідовності правозастосовної практики; недосконалість правил та неузгодженість в розмежуванні юрисдикції судів; надмірна тривалість розгляду справ та відсутність правової визначеності через практично необмежені можливості перегляду рішення суду по суті спору; абсолютизація принципу поширення юрисдикції судів на всі правовідносини; нерозвиненість інструментів підтримки системи альтернативних способів вирішення спорів тощо.

На вирішення цих проблем та впровадження ефективних механізмів захисту порушених, невизнаних або оспорюваних прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав та інтересів юридичних осіб спрямовані обидва законопроекти.

Однак, члени Комітету зазначають, що Законопроект за реєстр. № 6232 запроваджує більшу кількість механізмів запобігання зловживанню процесуальними правами з боку сторін, зокрема передбачає можливість

автоматизованого арешту коштів з метою підвищення ефективності виконання судових рішень як завершальної стадії судового розгляду.

На підставі викладеного вище, Комітет з питань правової політики та правосуддя вирішив:

1. Рекомендувати Верховній Раді України проект закону про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів (реєстр. № 6232 від 23 березня 2017 року), поданий Президентом України як невідкладний прийняти за основу, та, у зв'язку із цим, відхилити проект Закону про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів (реєстр. № 6232-1 від 10 квітня 2017 року), поданий народним депутатом України Шкрум А.І.

2. Доповідачем від Комітету з цього питання під час розгляду на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити Голову Комітету Князевича Р.П.

Голова Комітету

Р.П. КНЯЗЕВИЧ

